

INTERNET MAPOVÝ SERVER ČESKÉ GEOLOGICKÉ SLUŽBY

Z. Krejčí

Česká geologická služba, pobočka Brno, Leitnerova 22, 658 69 Brno, zkrejci@cgu.cz

Většina dat vznikajících na půdě České geologické služby (ČGS) je prostorově orientovaná. Tato data byla dříve dostupná on-line pouze úzké skupině IT specialistů – tvůrcům geografických informačních systémů (GIS) a databází. Geologická komunita mohla tato data využívat pouze prostřednictvím tištěných mapových výstupů nebo specializovaných aplikací zobrazujících jen atributová data v tabelární podobě.

Vzrůstající poptávka po vektorových i rastrových mapách (GIS data) přístupných pouze pomocí webovského prohlížeče byla motivem pro vybudování internet mapového serveru ČGS (IMS ČGS, spuštěn v roce 2003, www.geology.cz). IMS ČGS je integrován do informačního portálu ČGS a stal se místem, kde laická i odborná veřejnost může zdarma přistupovat k prostorově orientovaným datům a informacím.

Aplikace mapového serveru ČGS využívají jednak interních zdrojů informací - geovědní data uložená v centrální geodatabázi ČGS a geovědní data uložená v centrálním file systému ČGS, jednak externí datové zdroje (web services sdílené ze vzdálených mapových serverů, např. server MŽP).

Základními požadavky na vlastnosti aplikací IMS ČGS z hlediska uživatelů obecně jsou:

- *interoperabilita – distribuovaný IS*, tj. tvorba otevřeného systému (OpenGIS standardy) založeného na sdílení www mapových služeb mezi organizacemi resortu MŽP, ale i vně,
- *funkční jednoduchost* – pro využití aplikace není od uživatele vyžadováno instalování žádných dodatečných programů (pluginů apod.) pouze standardní webový prohlížeč
- *uživatelská příjemnost* – vzhled a funkčnost aplikací je připravována s maximálním ohledem na možnosti a potřeby uživatelů, aplikace jsou rovněž opatřeny rozsáhlými soubory nápovědy,
- *rychlost* – optimalizace mapových služeb i jednotlivých aplikací tak, aby při zachování velkého množství informací zobrazovaly data rychlostí přijatelnou i pro externí uživatele.

Aplikace IMS ČGS lze tematicky rozdělit do dvou sekcí:

- *Aplikace mapové prozkoumanosti*, které jsou metainformačním systémem pro vyhledávání mapových produktů vzniklých na půdě ČGS od roku 1919 do současnosti s možností náhledů jednotlivých map. Vyhledávání je možné dle listokladů, správních celků či uživatelem určené oblasti.
- *Aplikace zpřístupňující geovědní data (vektorová i rastrová) a jejich atribut*:

GeoINFO – komplexní internetový geografický informační systém umožňující uživateli vyhledávat a kombinovat informace o geologické stavbě území (digitální geologické mapy - GEOČR 50, 500) s informacemi spojenými s ostatními geovědními databázemi, např. litogeochemickými analýzami.

Tisk geologických map – tisk uživatelem určené oblasti včetně legendy pro vektorová i rastrová data,

Významné geologické lokality České republiky – nosnou vrstvou jsou geologické lokality ČR s řadou atributových informací, které jsou doplněny geodatabází GEOČR50 a tematicky souvisejícími vrstvami z mapového serveru MŽP (např. hranice chráněných území, NATURA 2000),

Mapy radonového indexu České republiky – aplikace publikuje tyto mapy v měřítku 1:500 000 i 1:50 000, včetně zobrazení stavu mapování a průměrných koncentrací radonu v místech odběru.

Všechny aplikace zobrazují topografické podklady. V převážné většině se jedná o datové vrstvy sdílené z mapového serveru MŽP (ortofoto, vojenské topografické mapy v měřítku 1 : 25 000).

IMS ČGS je nedílnou součástí geologického informačního systému a spolu s ním jeho rozvoj nadále směřuje ke zkvalitnění poskytování geovědních informací pro odbornou i laickou veřejnost, orgány státní správy a samosprávy (např. podpora vědeckých a výzkumných projektů, propagace geologických věd, atd.), tj. přidávání nových datových vrstev, popř. tvorba nových aplikací. Cílem dalšího rozvoje IMS ČGS je rovněž širší začlenění do struktury jednotného informačního systému o životním prostředí a přizpůsobení požadavkům nadnárodních informačních strategií (INSPIRE).